

# Belediye Başkanının Belediye Başkanı Olduğu İçin Maden Ruhsatının İptal Edilemeyeceği

T.C.

DANIŞTAY

Sekizinci Daire

**Esas:** 2002/1638

**Karar:** 2003/358

**Tarih:** 23.01.2003

**ÖZET:** Kanunlarda belediye başkanlarına ticaret yasağı getiren bir hüküm bulunmadığı, belediye başkanlığının süreli bir hizmet olduğu, memur olmaması nedeniyle, Maden Yasasının 6. maddesi uyarınca maden ruhsatlarının feshedilmeyeceği hk.

## KARAR METNİ:

**Temyiz İsteminde Bulunan :** ...

**Vekilleri :** 1- Av. ...

2- Av. ...

3- Av. ... - Av. ...

4- Av. ...

**Davacı Yanında Davaya Katılan :** ... Endüstriyel Hammaddeler San. ve Tic. A.Ş.

**Vekili :** Av. ...

**Karşı Taraf:** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

**İstemin Özeti:** Davacının, ... İli, ... İlçesinde bulunan ruhsatlı maden sahasının (İR:4379 s. Mika+Feldispat), Maden Yasasının 6. maddesi uyarınca feshine ait Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 13.6.2000 tarih ve 3840 s. işleminin iptali istemiyle açılan davada; seçimle gelmiş olsa da, bir kamu görevlisi olan belediye başkanının, madencilik faaliyeti yürütmesine olanak bulunmadığı, Yasanın öngördüğü 6 aylık süre içerisinde maden hakkını devretmediğinden, tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davayı reddeden Muğla İdare Mahkemesinin 11.10.2001 tarih ve 525 s. kararının; 2577 s. Yasanın 49. maddesi uyarınca temyizden incelenerek bozulması istemidir.

**Savunmaların Özeti:** Savunma verilmemiştir.

**Danıştay Tetkik Hakimi Özdal ÖZEREN'in Düşüncesi:** İstemin kabulünün gerekeceği düşünülmektedir.

**Danıştay Savcısı Cem ERBÜK'ün Düşüncesi:** Belediye Başkanı olan davacıya ilişkin maden ruhsatının iptal edilmesine ait işleme karşı açılan davayı reddeden İdare Mahkemesi kararı temyiz edilmiştir.

3213 s. Maden Yasasının 6. maddesinde; ..... Devlet memurları, sair kamu görevlileri, ilgili dairenin merkez ve taşra teşkilatında çalışan yevmi yeli ve mukaveleli personelin arama, ön işletme ve işletme ruhsatı alamayacağı, maden arama veya işletme hakkını haiz iken memur olanların memuriyete geçişlerinden itibaren 6 ay zarfında bu haklarını devretmeye sorunlu oldukları hükme bağlanmıştır.

Belirtilen hükme göre, ilk kez maden hakkı edineceklerden devlet memurları, sair kamu görevlileri ile ilgili dairede çalışan personele yasak getirilmesine karşın, maden hakkına sahip iken bu hakkı kaybedecek olanlar yönünden dar bir yorum yapılarak yalnızca memur olanlar için yasak getirilmiştir.

Diğer taraftan, yasalarda belediye başkanlarına ticaret yasağı getiren bir hüküm olmadığı ve belediye başkanlarının memur statüsünde bulunmadıkları da açıktır.

Belirtilen durumda, davacının... İli, ... İlçesinde maden işletme ruhsatına sahip olduğu,

18.4.1999 gününde yapılan mahalli idareler seçiminde... ili, ... İlçesi Belediye Başkanlığına seçilmesi üzere, anılan kanun hükmüne göre memur kabul edilerek ruhsat süresi içinde devretmediği gerekçesiyle feshedilmesine ait işlemde kanuna uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteğinin kabulü ile İdare Mahkemesi kararının bozulması gerekeceği düşünülmektedir.

## **TÜRK MİLLETİ ADINA**

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince 2577 s. Yasanın 17. maddesi uyarınca davacının duruşma istemi yerinde bulunmayarak işin gereği görüşülerek düşünüldü :

Uyuşmazlık, belediye başkanı olan davacıya ilişkin maden ruhsatının iptal edilmesine yönelik işleme ilişkindir.

3213 s. Maden Yasasının 6. maddesinde; "Maden hakları, medeni hakları kullanmaya ehil T.C. vatandaşlarına, madencilik yapabileceği statüsünde yazılı Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiliği haiz şirketlere, bu hususta yetkisi bulunan kamu iktisadi teşebbüsleri ile müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ile sair kamu kurum, kuruluş ve idarelerine verilir.

Maden hakları gerçek veya tüzel kişi adına verilir.

Devlet memurları, sair kamu görevlileri, ilgili dairenin merkez ve taşra teşkilatında çalışan yevmi yeli ve mukaveleli personel, arama, ön işletme ve işletme ruhsatı alamaz.

Maden arama veya işletme hakkını haiz iken memur olanlar memuriyete geçişlerinden itibaren 6 ay zarfında bu hakları devretmeye mecburdurlar.

3. fıkradaki yasaklamaya tabi olup, miras yoluyla kendisine maden ruhsatı intikal eden mirasçı, durumundaki mani hal ortadan kalkmadığı takdirde 5. maddenin 4. fıkrası hükmü uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Maden Yasasının 6. maddesinin gerekçesinde ise; bu madde ile madencilik haklarının kimlere verilebileceğinin belirlendiği, yine aynı maddede maden haklarını alamayacak şahısların belirlendiği, madencilik ticari bir faaliyet olduğundan Devlet memurlarının ve kamu görevlilerinin bu hakları alıp faaliyette bulunmalarının mümkün görülmediği, ancak maden hakkı sahibi iken Devlet memuriyetine intisap edenlerin 6 ay içinde haklarını devir veya feragat etmeleri hükmünün getirildiği, aksi takdirde bu çeşit hakların iptal edilmesinin öngörüldüğü açıklaması bulunmaktadır.

Maden Yasasının 6. maddesi ile madde gerekçesinin birlikte değerlendirilmesinden, maddenin, maden hakkını ilk defa alacaklara, maden hakkına sahip iken kaybedecekleri ait olarak ayrı düzenleme getirdiği, maddenin 3. fıkrasında maden hakkını alamayacak kişiler sayılırken, geniş bir yorumla "memur" ve "diğer kamu görevlileri" ile ilgili dairede çalışan, personele yasak getirildiği ve bu suretle kanun koyucunun memur ve memur işlevi gören sair kamu görevlileri için 657 s. Yasa ve sair kanunlarda mevcut ticaret yasağı hükümlerine paralel bir düzenleme yapmayı amaçladığı, maddenin 4. fıkrasında ise, maden hakkına sahip iken bu hakkı kaybedecekler sayılırken; dar bir yoruma gidilerek yalnızca "memur" olanlar için yasak getirildiği, böylece maddenin 3 ve 4. fıkralarında kimlerin ruhsat alamayacağı ve kimin durumundaki değişiklikten dolayı hangi hakkını devre zorunlu olduğunun isim belirtmek suretiyle açıkça ortaya konulduğu anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, maden mühendisi olan ve madencilik yapan davacının, madencilik çalışmaları kapsamında önceden... İli, ... İlçesindeki maden sahası için işletme ruhsatına sahip olduğu, 18.4.1999 gününde yapılan yerel seçimlere katılarak... İli, ... İlçesi Belediye Başkanlığına seçildiği, durumun davalı idare tarafından öğrenilmesi üzerine İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 27.3.2000 tarih ve 105 s. yazısı ile olayı doğrulaması sonucu, davacının Maden Yasasının 6/4. maddesi uyarınca adına kayıtlı İR:4379 s. maden sahasını 6 ay içerisinde devir talebinde bulunması gerekirken, 18.4.1999 gününden itibaren ilk 6 aylık zaman dilimi içinde devir talebinde bulunmaması sebebi ile davacı adına düzenlenmiş olan sahanın, Maden Yasasının 6. maddesi gereği ruhsatının feshedildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, kanunlarda belediye başkanlarına ticaret yasağı getiren bir hüküm bulunmadığından ve belediye başkanlığı sürekli değil, süreli bir hizmet olduğundan, belediye başkanının "memur" olmadığı da göz önüne alındığında davacıya Maden Yasasının 6. maddesi hükmü dayanak alınarak ruhsatlarının feshine ait olarak tesis edilen işlemde hukuki isabet bulunmamaktadır.

Öte yandan, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 28.12.2001 tarih ve E:2001/850, K:2001/1031 s. kararı da bu doğrultudadır.

Açıklanan nedenlerle, Muğla İdare Mahkemesi kararının bozulmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine 23.1.2003 tarihinde oybirliği ile karar verildi.Kaynak: DKD Sayı:2 2003 Sayfa: 286

---

**Telefon:** +90 (312) 473 84 23

**E-Posta:** mts@mevzuattakip.com.tr

**Adres:** Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA